

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ**

**«АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ»**

Збірник матеріалів

**III міжнародної науково-практичної конференції
науково-педагогічних працівників та молодих науковців,
(16–17 жовтня 2025 р., м. Одеса)**

Одеса – 2025

УДК 636:619:616

Актуальні аспекти розвитку ветеринарної медицини в умовах євроінтеграції : матеріали III міжнар. наук.-практ. конф., м. Одеса, 16–17 жовтня. 2025 р. Одеса, 2025. 244 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Одеського державного аграрного університету (протокол № 3 від 27 листопада 2025 р.)

Матеріали подано у авторській редакції. Автори несуть відповідальність за достовірність викладених наукових фактів

Відповідальний за випуск – канд. вет. наук Запека І.Є.

© ОДАУ Україна, 2025

Parasitology, 141(3-4), 356–361. <https://doi.org/10.1016/j.vetpar.2006.06.003>

3. Lemos, G. S., Palhano, R. L. A., Santos, H. A., Matiello, J. P., Alves, B. A., Antevelli, G., Moreira, T. F., Meneses, R. M., Carvalho, A. U., & Filho, E. J. F. (2025). Eurytrema sp. as a cause of chronic interstitial pancreatitis in cattle in southeastern Brazil. *Journal of Veterinary Diagnostic Investigation*. <https://doi.org/10.1177/10406387251345888>

4. Andrea, J. P., Ruben, B., Leandro, O., Marcelo, S., Laura, S. A., Agustín, A.-C., & Juan, F. M. (2024). Eurytrematosis: An emerging parasitosis in cattle from Northeast Argentina. *Veterinary Parasitology: Regional Studies and Reports*, 56. <https://doi.org/10.1016/j.vprsr.2024.101133>

5. de Sousa, D. E. R., & de Castro, M. B. (2022). Pancreatic eurytrematosis in small ruminants: A forgotten disease or an untold history? *Veterinary Parasitology*, 311. <https://doi.org/10.1016/j.vetpar.2022.109794>

6. *Eurytrema spp.* infections in ruminants. *The Merck Veterinary Manual*. 2023. https://www.merckvetmanual.com/digestive-system/fluke-infections-in-ruminants/eurytrema-spp-in-ruminants?utm_source=chatgpt.com

7. Olmos, L. H., Pantiu, A., Avellaneda-Cáceres, A., Valencia, P. N., Cayo, P. N., Signorini, M., & Micheloud, J. F. (2022). Comparison of two coprological methods for the diagnosis of *Eurytrema ssp.* in cattle and sheep. *Journal of Helminthology*, 96:e53. <https://doi.org/10.1017/S0022149X22000414>

8. Huang, F., Li, X., Ye, B., Zhou, Y., Dang, Z., Tang, W., Wang, L., Zhang, H., Chui, W., & Kui, J. (2023). Characterization of the Complete Mitochondrial Genome and Phylogenetic Analyses of *Eurytrema coelomaticum* (Trematoda: Dicrocoeliidae). *Genes*, 14(12), 2199. <https://doi.org/10.3390/genes14122199>

УДК 636.92.09:616.995.132:615.284

ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ АНТИГЕЛЬМІНТИКІВ ЗА ПСОРОПТОЗУ КРОЛІВ

Людмила Соловійова, канд. вет. наук, доцент

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9455-8299>

e-mail: soloviovalyuda@ukr.net

Володимир Шаганенко, канд. вет. наук, доцент

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3484-2962>

e-mail: volodymyr.shahanenko@btsau.edu.ua

Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна

Кролівництво є однією з найприбутковіших галузей тваринництва, яка забезпечує людство продовольством та хутровими виробами. За хімічним складом і харчовими властивостями кролятина перевищує м'ясо інших видів сільськогосподарських тварин. Зокрема, білок кролячого м'яса засвоюється організмом людини на 90 %, у той час як, наприклад, яловичини, – на 60 %. Щодо біологічних показників, кролі відрізняються багатоплідністю та високою скоростиглістю. Так, у кроленят за перші 4 місяці життя маса тіла може збільшуватись у 50 разів. За раціонально організованої роботи та спланованого циклу відтворення, утримання 4–5 кролиць протягом року дає можливість отримати кроликів, від яких можна мати 4 центнери м'ясної продукції і до 200 шкурок (Черкаська дослідна станція біоресурсів НААН) [1–4].

Паразитарна патологія спричинює економічні збитки на кролефермах. Найбільш

розповсюдженими паразитогами кролів є еймеріоз, пасалуроз, псороптоз та цистицеркоз. Досить часто інвазія перебігає в асоціації з іншими паразитарними хворобами [1, 5].

Вушна короста (псороптоз) викликається коростяним кліщем, який паразитує на внутрішній поверхні вушної раковини. У кролівничих господарствах ураження може становити 25–30 %. При виявленні вушної корости все поголів'я кролів обробляють акарицидними препаратами. З метою профілактики необхідно проводити щоденний огляд тварин, дезінфекцію, ізолювати хворих [1, 2].

Псороптоз кролів є одним із найпоширеніших акарозів. Його збудником є кліщі виду *Psoroptes cuniculi* [1, 2]. Хвороба призводить до отитів, ураження і порушення функцій шкіри в ділянці вушних раковин, зниження апетиту, інтоксикації, погіршення якості хутра, схуднення, нерідко – смертності молодняку кролів [2]. Загальне поширення корости серед кролів, за даними зарубіжних дослідників, становить 57,3 % [1].

В Україні також існує проблема псороптозу серед домашніх кролів, на що вказують публікації останніх років [1–4]. Тому тема досліджень є актуальною.

Метою роботи було вивчити епізоотичну ситуацію щодо паразитарних захворювань у кролів віварію факультету ветеринарної медицини Білоцерківського НАУ та порівняти ефективність двох схем лікування кролів, уражених збудниками псороптозу.

Матеріали і методи. Роботу виконували на базі лабораторії кафедри паразитології та фармакології і віварію факультету ветеринарної медицини Білоцерківського національного аграрного університету. Тварини утримувалися в металевих клітках із решітчастою підлогою. Кролі порід каліфорнійські, сребристі та новозеландські мали вік 5–6 місяців. Відбір зіскрібків від тварин проводили в умовах стаціонару ФВМ. Після діагностичного дослідження сформували 2 групи кролів, хворих на псороптоз, по 5 голів у кожній (n=10).

Лабораторне дослідження зіскрібків шкіри проводили компресорним методом. З ураженого вуха пінцетом отримували вміст (темні кірки, запальний екссудат). У полі зору спостерігали поодинокі особини кліщів-псороптесів світло-жовтого кольору, які мали плоске тіло овальної форми розміром 0,3–0,8 мм, довгий хоботок у формі конуса гризучого типу, 4 пари п'ятичленистих лапок з присосками на стриженьках. Передні лапки були розвинені краще. Очей і трахей вони не мали. Добре виражений був статевий диморфізм. Яйця були видовжено-овальні, асиметричні (до 0,3 мм завдовжки). Всі ці ознаки свідчили про наявність збудника *Psoroptes cuniculi*.

Загальний стан кролів був пригнічений. При огляді вушної раковини спостерігали виразки, кірочки та почервоніння шкіри. З вушної раковини виділявся гній неприємного запаху, відмічали свербіж. Кролі нахиляли голову в бік хворого вуха та болісно реагували на пальпацію. При дослідженні кірок, які взяли з місця ураження, виявили 14,7 екз. кліщів посороптесів і 4,2 екз. яєць кліщів.

Для лікування першій дослідній групі кролів ми використали краплі «Амітразин +», що володіють акарицидною, протимікробною та протигрибковою дією завдяки амітразу, декаметоксину та диметилсульфоксиду. Закапували по 2–3 краплі у зовнішній слуховий прохід в обидва вуха та на уражені ділянки шкіри один раз на добу до зникнення клінічних ознак. Також обробляли зону навколо вогнищ ураження шириною не менше 1 см.

Другій дослідній групі кролів для лікування псороптозу застосували «Новертінову мазь» із протипаразитарною діючою речовиною аверсектин-С. Препарат наносили на уражені ділянки з розрахунку 0,2 г/см². Обробку проводили двічі з інтервалом 7 діб.

Але спочатку обережно проводили очищення зовнішнього слухового проходу від

кірок та ексудату. Для промивання вушної раковини використали 3 % перекис водню, а для загоєння ран стрептоцидову мазь.

У клітках щоденно змінювали підстилку. Дезакаризацію приміщення та предметів догляду проводили «Екстразолом М».

У кролів першої дослідної групи II (інтенсивність інвазії) за псороптозу на 7 добу знизилася до 4,6 екз. кліщів, на 14 добу виявляли 1,2 екз. кліщі, а через 3 тижні збудників не виявляли.

Щодо другої дослідної групи, через тиждень було знайдено 2,3 екз. кліщів, а через 2 тижні збудників не виявили.

Висновок. Проведено моніторинг терапевтичної ефективності протипаразитарних препаратів Амітразин-плюс та Новертінова мазь за псороптозу кролів. Обидва лікарські засоби виявилися ефективними та призвели до одужання кролів, проте термін застосування новертінової мазі для забезпечення 100 % екстенс- та інтенсефективності був на тиждень менший і становив 2 тижні.

Список використаних джерел

1. Кручиненко О. В. Паразитарні хвороби кролів (поширення, діагностика та лікування). *Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького. Серія: Ветеринарні науки*. 2023. Т. 25, № 111. С. 54–61. DOI: 10.32718/nvlvet11109.
2. El-Ghany W. A. Mange in rabbits: an ectoparasitic disease with a zoonotic potential. *Veterinary medicine international*. 2022. 5506272. DOI: 10.1155/2022/5506272.
3. Pathomorphological changes in the large intestine of rabbits parasitised by *Passalurus ambiguus* (Nematoda, Oxyuridae) / Mykhailiutenko S. M., Kruchynenko O. V., Klymenko O. S., Serdioucov J. K., Dmytrenko N. I., & Tkachenko V. V. *Regulatory Mechanisms in Biosystems*. 2019. 10(1), P. 69–73. doi: 10.15421/021911.
4. Gutyj B., Boyko O., & Korchan L. Epizootological monitoring of rabbit parasitoses on the territory of Ukraine. *Scientific Messenger of LNU of Veterinary Medicine and Biotechnologies. Series: Veterinary Sciences*. 2023. 25(109). P. 3–7. DOI: 10.32718/nvlvet10901 (in Ukrainian).
5. Соловйова Л.М. Клінічний прояв демодекозу собак. *Наук. вісник ветер. медицини: Зб. наук. праць*. Вип. 8 (87). Біла Церква, 2011. С. 161–163.

УДК 619:616.98:579.843.

ПАТОГЕННІСТЬ ЕПІЗООТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ *P. MULTOCIDA* СЕРОВАРУ D В БІОПРОБІ НА БІЛИХ МИШАХ

Віталій Сюсюк, здобувач третього (освітньо-наукового)
рівня вищої освіти 3 курсу ОП «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник: **Іван Бібен**, канд. вет. наук,
доцент кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи
Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро, Україна
e-mail: bibenvet@ukr.net

При проведенні лабораторної діагностики на пастерельоз тварин важливу роль відіграє біологічне дослідження збудника на лабораторних тваринах. Найчастіше біопробу ставлять на білих мишах. Але при вивченні біологічних властивостей збудника пастерельозу треба враховувати наявність підвидових розбіжностей в патогенних потенціях і вірулентних характеристиках прокаріот на біологічних моделях. *Pasteurella*